

Õiguskantsler

Paavo Paas
OÜ Seaside Holding
paavo@abpp.ee

Teie 03.06.2020 nr

Meie 19.06.2020 nr 6-4/201081/2003638

Pärnu Linnavolikogu 17.03.2016 määruse nr 3 „Heakorraeeskirja ja koormise kehtestamine“ § 6 lg 1 õiguspärasmus

Lugupeetud Paavo Paas

Palusite õiguskantsleril kontrollida Pärnu Linnavolikogu 17.03.2016 määruse nr 3 „[Heakorraeeskirja ja koormise kehtestamine](#)“ (edaspidi Pärnu heakorraeeskiri) § 6 lg 1 kooskõla põhiseadusega. Teie hinnangul peab transpordimaa sihtotstarbega katastriüksuse koosseisus oleval, teekaitsevööndis paikneval maa-alal, kus puudub kõnnitee, korrashoiu tagama tee omanik. Viitasite oma seisukoha kinnituseks [ehitusseadustiku](#) (EhS) § 97 lg-le 6, § 71 lg-tele 1 ja 3 ning majandus- ja taristuministri 14.07.2015 määruse nr 92 „[Tee seisundinõuded](#)“ § 2 lg-le 1.

Pärnu heakorraeeskirja § 6 lg 1 sätestab: „Füüsiline ja juriidiline isik peab heakorra tagamiseks vajalikud tööd tegema tema omandis või valduses oleval kinnistul või muul tema kasutuses oleval territooriumil ning sellega vahetult piirneval kinnistu ja sõidutee vahele jääval üldkasutataval territooriumil.“

[Eesti Vabariigi põhiseaduse](#) § 157 lg 2 sätestab, et kohalikul omavalitsusel on seaduse alusel õigus kehtestada ja koguda makse ning panna peale koormisi. Koormis on kohustus, mis seaduse alusel kehtestatakse volikogu määrusega füüsilistele või juriidilistele isikutele kohustuslike tööde tegemiseks valla või linna territooriumil kehtestatud heakorraeeskirjade täitmiseks (KOKS § 36 lg 2). Koormise võib kehtestada füüsilistele või juriidilistele isikutele nende omandis või valduses oleva kinnistu või muu nende kasutuses oleva territooriumi ning sellega vahetult piirneva üldkasutatava territooriumi heakorra tagamiseks (KOKS § 36 lg 3). Koormise määramisel kehtestatakse koormise ulatus, täitmise tingimused ja kord ning koormise täitmise üle kontrolli teostamise kord (KOKS § 36 lg 4). Koormiste määramine on volikogu ainupädevuses (KOKS § 22 lg 1 p 4).

EhS § 97 lg 6 sätestab, et linnas, alevis ja alevikus on teega külgneva maatüki omanik kohustatud korraldama sõidutee ja tema kinnisasja vahel asuva kõnnitee koristuse (sh lume ja libeduse tõrje) tasemel, mis võimaldab kõnniteel ohutult liigelda. EhS § 71 lg-d 1 ja 3 määratlevad avalikult kasutatava tee kaitsevööndi ja tänava kaitsevööndi laiuse.

Avalikult kasutatava tee kaitsevööndis keelatud tegevused on loetletud EhS § 70 lg-s 2 (üldnorm) ja § 72 lg-s 1 (erinorm). Kaitsevööndiga ehitise (tee) omaniku kohustused määrab kindlaks EhS § 70 lg 5. Tee kaitsevööndi maa kinnisasja omanik peab lubama kõrvaldada nähtavust piirava

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

istandiku, puu, põõsa või liiklusele ohtliku rajatise. Kinnisasja omanik peab võimaldama paigaldada tee kaitsevööndisse tee korrashoiuks ajutisi lumetõkkeid, rajada lumevalle ja kraave tuisklume tõkestamiseks ning paisata lund väljapoole teed, kui see tegevus ei takista juurdepääsu kinnisasjale (EhS § 72 lg 2).

Teemaa on tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks määratud maa (määruse „Tee seisundinõuded“ § 6 lg 1 p 1).

Tee seisundinõudeid tuleb täita kõigil määruse „Tee seisundinõuded“ reguleerimisalasse jäävate teede omanikel. Teel asuvate rajatiste ja tehnovõrkude seisundinõuete täitmise eest vastutab nende omanik (Tee seisundinõuete § 2 lg 1).

EhS ja määrus „Tee seisundinõuded“ ei võta volikogult ära õigust määrata [kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) (KOKS) § 22 lg 1 p 4 alusel heakorraormise ulatus kindlaks nii, nagu seda on tehtud Pärnu heakorraeskirja § 6 lg-s 1. EhS ja selle rakendusaktid ei pane teomanikule üldist heakorrakohustust tee kaitsevööndis ega teemaal. KOKS § 22 lg 1 p 4 alusel kehtestatava koormise ja EhS-st ning selle rakendusaktidest tee omanikule laienevate kohustuste eesmärgid ja sisu on erinevad.

Kõnnitee puudumine Pärnus Suur-Veski tn 15 asuva kinnistuga piirneval linnale kuuluval maaribal ei muuda õigusvastaseks OÜ Seaside Holding heakorrakohustust selle ala suhtes. Kõnealuse kinnistu kõrval ei ole bussipeatusi, foore ega muid liikluskorraldusvahendeid. Seega ei ole tegu teemaaga, mistõttu ei ole ka ühelgi muul isikul kohustust sellel maaribal heakorda tagada. Pärnu Linnavolikogul on võimalik täiendada Pärnu heakorraeskirja sätetega, mis lubaksid teha isikule koormise täitmisel soodustusi või vabastada ta koormise täitmisest. Alati ei pruugi niitmise, lumekoristuse jm heakorratööde korraldamine üksikute kinnistute kaupa anda soovitud tulemust ega olla õiglane ning mõistlik.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Vallo Olle 693 8445
Vallo.Olle@oiguskantsler.ee

Kristi Lahesoo 693 8409
Kristi.Lahesoo@oiguskantsler.ee

Ago Pelisaar 693 8407
Ago.Pelisaar@oiguskantsler.ee